

Yayınımız olumlu sonuç verdi

Gümüş tas İşte, zarf ve ince bir zevki yansıtan kabartmalı gümüş bir tas. M.Ö. 6. yüzyıla ait bu eserde, iki kartalın başı üzerinde ayakta duran İran Şahı'nın görüntüsü büyük bir beceriyle işlenmiş.

Aslan başlı "Karun Hazinesi"ne ait bu örnekte, şarap dağıtımında kullanıldığı sanılan kabin sapı bir aslan başıyla bitiyor.

● Hükümet, 1 milyar lirayı gözden çıkardı Karun Hazinesi için ABD'de dava açtık

● Hükümet, Karun'un hazinelerini geri almak için New York Metropolitan Müzesi aleyhine Federal Mahkeme'de dava açtı. 5 Haziran gününe kadar dava açılmasaydı, 20 milyar lira değerindeki hazine otomatikman müzeye kalacaktı

● Özgen ACAR'ın haberi 7. sayfada

Türk Hükümeti adına davayı açan "Bo-tein Hays and Sklar" avukatlık firmasının temsilcisi Lawrence M. Kaye.

● **Metropolitan Müzesi aleyhine mahkemeye başvurduk**

Karun'un hazinelerine dava

- Değerleri 20 milyar liraya kadar çıkan Lidya dönemine ait altın ve gümüş eserler için 5 Haziran'a kadar dava açılmasaydı, hazine, zamanaşımı dolayısıyla müzenin olacaktı
- Türk Hükümeti'nin New Yorklu avukatları, bayramın birinci günü dava dilekçesini mahkemeye verdi

• **Özgen ACAR** • NEW YORK

TÜRK Hükümeti, Uşak yöresindeki Lidya anıt mezarlarından kaçırılan "Karun'un Hazinesi"nin geri verilmesi için Metropolitan Sanat Müzesi aleyhine New York'ta Federal Mahkeme nezdinde dava açtı. Türk Hükümeti, bu kararla, değeri 20 milyar lira olan hazinenin geri alınabilmesi için dört yıllık bir mahkeme süresini ve 1 milyar liralık bir harcamayı göze aldı. Washington'daki Türk Büyükelçisi Şükrü Elekdağ, "Cumhuriyet tarihinde ilk kez Türk Hükümeti, ülkeden kaçırılan eserlerin geri alınabilmesi için ciddi ve tutarlı bir karar alarak bu davayı açmıştır" dedi. Bayramın birinci günü New York'ta Federal Mahkeme'ye dava dilekçesini veren Türk Hükümeti'nin Amerikalı avukatları ise, "Kolay bir dava değil. Ama kazanaçığımızı kuvvetle ve güvenle söyleyebiliriz" dediler. Dava dilekçesinin bir kopyası da resmen müzeye iletilti.

1966-68 yılları arasında Uşak'ın Güre bucağı yöresindeki beş Lidya anıt mezarında kaçak kazı yapan köylülerin İzmir'deki bir antika kaçakçısına ve onun da uluslararası kaçakçılara aralıklarla sattığı hazineyi, New York Metropolitan Sanat Müzesi, o tarihlerde ilk aşamada yaklaşık 1.2 milyon dolar vererek satın almıştı. Müze, altın ve gümüş eserlerle bazı duvar resimlerini içeren Lidya Kralı Karun dönemine ait hazineyi, 18 yıl depolarında gizli tuttuktan sonra, bir bölümünü 5 Haziran 1984 tarihinde "Doğu Yunan" eserleri adı altında sergilemişti.

MİLLİYET'İN YAYINI

Nisan 1986'da Milliyet, yaptığı yayımla bu eserlerin Lidya Kralı Krezüs dönemine ait olduğunu ve Türkiye'den kaçırıldığını belgeleri ile ortaya çıkarınca, zamanın Kültür ve Turizm Bakanı Mükerrrem Taşcıoğlu, "Müzeden bunu güzellikle isteriz, vermezse New York'ta dava açarız" demiş ve ilgililere, Milliyet'in yayınındaki kanıtların

değerlendirilmesi talimatını vermişti.

Ankara'da, bakanlıklar arasında yapılan çalışmalardan sonra Washington Büyükelçiliği'nden, müze ile temasa geçilerek "çalıntı malları sergilediğinden, itibarlı bir müzenin adının şaibe altında kalmaması için Türkiye'nin hukuki yollara başvurmayacağını ve bunların güzellikle geri verilmesinin" gerek Amerikan Dışişleri'ne ve gerekse müze yetkililerine bildirilmesi istenmişti.

Büyükelçilik, 10 Temmuz 1986'da müzeden bu eserlerin geri verilmesini, bundan önce de müzenin deposunda bulunan ve henüz sergilenmeyen eserlerin de Türk uzmanlarınca görülmesini, avukatları aracılığı ile istemiş, ancak müze, avukatları aracılığı ile bu girişimi reddetmiş, Amerikan yasalarına göre, Türkiye'nin zaman aşımından zarar görmemesi için 5 Haziran 1987 tarihine kadar New York'ta Federal Mahkeme nezdinde dava açması gerekiyordu.

"DAVA AÇILSIN"

Bir yandan Ankara'da Kültür ve Turizm Bakanı Mesut Yılmaz, Müsteşarı Ertan Cireli, Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürü Dr. Nurettin Yardımcı ve yardımcısı Nimet Berkök, Dışişleri Bakanlığı Kültür İşleri Genel Müdürü Büyükelçi Erdoğan Sanalan, yardımcısı Erdoğan Aytun yaptıkları birkaç toplantıda, aldıkları kararları Başbakan Turgut Özal'ın onayından geçirirken, bir yandan da 23 Mayıs Cumartesi günü New York'ta Büyükelçi Elekdağ, Başkonsolos Murat Sungar ve yardımcısı Gürsu Okurer, bir nihai toplantı yaptı. Bu konuda Elekdağ, Milliyet'e şunları söyledi:

"Bu toplantıda kanıtları, ABD hukuk mevzuatını ve New York eyaletindeki benzeri davaları ve sonuçları inceledik. Avukatlarımız, bize 'Kolay bir dava değil. Herhalde, kuvvet ve güvenle davayı kazanacağımızı söyleyebiliriz' dediler. Bütün bu verilerin ışığı altında hükümetimize bu konuda dava açılması gerektiğini telkin ettik. Bu konuda verdiğimiz raporlara ek bir rapor daha gönderdik. Ankara, çok süratle kararını verdi ve bize 'Dava açın!' diye talimat gönderdi."

Dava dilekçesini Türk Hükümeti adına New York'taki avukatlık firması "Botein Hays and Siklar" temsilcisi Lawrence M.Kaye, cuma günü New York'ta Federal Mahkeme'ye verdi.

Yargıç Vincent Broderick'in sorumluluğundaki Güney New York Eyalet Mahkemesi'nin dava kâtabinin teslim aldığı dava dilekçesinin bir kopyası da aynı gün resmen New York Metropolitan Sanat Müzesi'ne teslim edildi.